

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **L. B.** bývajúceho v B, zastúpeného JUDr. M. F. advokátom v B., proti odporcovi Doc. Ing. B.B. CSc., bývajúcemu v B., zastúpenému Mgr. M. T., advokátom v B., **o zvýšenie vyživovacej povinnosti**, ktorá vec je vedená na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 8 C 130/2004 a na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 5 Co 235/07, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Bratislave takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Bratislave Elena Talapková, JUDr. Juraj Považan, JUDr. Elena Ďuranová, JUDr. Bianka Gelačíková, JUDr. Katarína Štrignerová, JUDr. Viera Schubertová, JUDr. Martin Murgaš, JUDr. Juraj Mateja, Anna Benešová, JUDr. Roman Huszár, JUDr. Martina Mišovicová, JUDr. Magdaléna Floreková, JUDr. Mária Palenčárová, JUDr. Mária Hajdinová, JUDr. Oľga Csémyová, JUDr. Marcela Řepková, JUDr. Valéria Kleinová, JUDr. Alica Olijášová, JUDr. Edita Bakošová, JUDr. Janka Gažovičová, JUDr. Ľuboš Sádovský, JUDr. Mária Šramková, JUDr. Jana Cisárová, JUDr. Zuzana Posluchová, JUDr. Beáta Jurgošová, JUDr. Darina Kriváňová a JUDr. Zuzana Korčeková **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp.zn. 5 Co 235/07 (vec Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 8 C 130/2004).

O d ô v o d n e n i e :

Odporca prostredníctvom svojho právneho zástupcu na odvolacom pojednávaní a podaním zo 4. decembra 2007 (č.l. 416 spisu) uplatnil námietku zaujatosti voči sudcom Krajského súdu v Bratislave Uviedol, že jeho bývalá manželka JUDr. S.B. matka navrhovateľa, je sudkyňou Okresného súdu Bratislava I, ktorý sídli v tej istej budove ako odvolací súd, a preto je presvedčený, že zo strany JUDr. B. došlo k ovplyvňovaniu

nezaujatosti sudcov, rozhodujúcich o odvolaní v predmetnej veci. Tieto skutočnosti nedávajú odporcovi objektívne záruky, že jeho vec bude ktorýmkoľvek sudcom Krajského súdu v Bratislave posudzovaná nestranne. Poukázal na možné porušenie jeho práva na spravodlivý proces zaručený podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Preto žiadal, aby nadriadený súd sudcov Krajského súdu v Bratislave vylúčil z prejednávania a rozhodovania v predmetnej veci a prikázal vec na prejednanie inému súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 16 ods. 1 O.s.p. posudzoval opodstatnenosť tvrdenia odporcu o zaujatosti sudcov Krajského súdu v Bratislave z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní veci, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu, sledovanému uvedeným ustanovením, zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to : 1/ k veci, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo 2/ k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo 3/ k zástupcom účastníkov konania, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod 2/.

Súčasťou základného práva na prejednanie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka súdneho konania, ktorý podal takýto návrh podľa § 15a O.s.p. a vylúčiť označeného sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie veci nestranným súdom je iba povinnosť súdu prejsť každý návrh oprávnenej osoby na

vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 27/98 z 25. marca 1998).

I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z pojednania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napr. Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z pojednania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo ich k zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať (II. ÚS 105/01, Sbírka nálezů a usnesení ÚS ČR, sv. 23, nález č. 98, str. 11).

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje na tú skutočnosť, že sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zák.č. 385/2000 Z.z. v znení zmien a doplnkov a je povinný prejednať a rozhodnúť všetky veci, ktoré mu boli pridelené v súlade s platným rozvrhom práce súdu. Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však neboli v prejednanom prípade splnené.

Sudcovia Krajského súdu v Bratislave sa k námietke odporcu vyjadrili tak, že k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom nemajú žiaden vzťah. Účastníkov konania nepoznajú

a vo veci sa necítia byť zaujatí. Takýto vzťah uvedeným sudcom k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom nepreukázal ani odporca a taký vzťah nevyplýva ani z obsahu spisu súdu prvého stupňa.

Opodstatnenosť námietky zaujatosti sudcov Krajského súdu v Bratislave nemožno vyvodiť len z tvrdenia odporcu, keďže dôvodom vylúčenia sudcu môžu byť len objektívne existujúce zákonné dôvody, nie však iba ničím nepreukázaná a ani nespravdepodobnená domnienka účastníka o možnej neobjektívnosti sudcov. Také dôvody odporca v uplatnenej námietke nepreukázal.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že sudcovia Krajského súdu v Bratislave uvedení vo výrokovej časti tohto uznesenia, nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania danej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. januára 2008

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :